

πράξεις, μεταχειρίζεται κατ' ἀξίαν τὸν ἔπαινον καὶ τὴν μέμψιν. Οἱ παράλληλοι οὗτοι βίοι γέμουσι καλλίστων ἀξιομάτων ἠθικῶν καὶ σκέψεων σοφωτάτων. Εἰς τῶν νεωτέρων σοφῶν ἐρωτηθεὶς ποῖον ἐκ τῶν συγγραμμάτων τῶν παλαιῶν σοφῶν ἤθελε προτιμήσει, ἂν δὲν ἡδύνατο νὰ φυλάξῃ, εἰμὴ ἐν μόνον, συλλογισθεὶς πολλὴν ὥραν, ἀπεκρίθη, τοὺς παραλλήλους βίους τοῦ Πλουτάρχου.

Ἀνὴρ τῶνόντι πολυμαθέστατος, αἰσθητικώτατος τοῦ καλοῦ, φίλος τῆς ἀληθείας, καὶ ἀπαράτρεπτος ὁδηγὸς τῆς ἀρετῆς, ἐνθουσιάζει τὰς φιλοκάλου· ψυχὰς διὰ τῆς λαμπρᾶς περιγραφῆς τῶν ἐναρέτων ἡθῶν καὶ πράξεων· διεγείρει εἰς ἀποστροφὴν τῆς κακίας καὶ αὐτοὺς τοὺς φιλοκάκους διὰ τῆς φρικώδους παραστάσεως αὐτῆς τε καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς.

ΜΑΡΚΟΣ ΑΤΡΗΑΙΟΣ.

Ὁ Μάρκος Αὐρήλιος, αὐτοκράτωρ τῶν Ῥωμαίων, ὁ ἐπονομασθεὶς Φιλόσοφος, ἐγεννήθη τὸ 121 μετὰ Χριστόν· διεδέχθη Ἀντωνῖνον, τὸν ἐπονομαζόμενον Εὐσεβῆ, τοῦ ὁποίου ἐγάθη θετὸς υἱός, καὶ ἐτελεύτησεν ἡλικίας 58 ἐτῶν, βασιλεύσας 19. Ἐκυβέρνησε πάντοτε τὸν λαὸν ὡς πατὴρ φιλόστοργος, καὶ δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἐστάθη ἀληθινὸς Σωκράτης ἐπὶ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ θρόνου. Δὲν ἔλειψεν οὐδέποτε ἀπὸ τὰς ἀγκάλας, νὰ εἴπω οὕτω, τῆς φιλοσοφίας, ἣν ἐσυσεῖθιζε νὰ ὀνομάζῃ *μητέρα*, τὴν δὲ βασιλείαν *μητρυνάρ*. Σώζονται εἰς τὸ Ἑλληνικὸν οἱ ἠθικώτατοι αὐτοῦ-σοχασμοὶ περὶ τοῦ ἀνθρωπίνου βίου, οὓς συνέγραψε μὲ ὕφος ἀφελές καὶ εὐγενές, καθὼς καὶ αὐτὸς ἦτο ἀφελέστατος καὶ εὐγενέστατος τὴν ψυχὴν. Μ' ὅλας τὰς διαβολὰς καὶ συκοφαντίας, ποτὲ δὲν ἡδυνήθησαν οἱ ἐχθροὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ νὰ διεγείρῳσιν αὐτὸν εἰς διωγμὸν τῶν Χριστιανῶν.

Εἰς τὰς ὑποθέσεις τοῦ βασιλείου μετεχειρίζετο πάντοτε συμβούλους τοὺς πλέον σοφοὺς καὶ φρονίμους. Ὅτε συνέβαινον περιστάσεις μεγάλαι, ἠκολούθει μᾶλλον τὴν γνώμην ἐκείνων παρὰ τὴν ἑαυτοῦ. *Ὁρθότερον, ἔλεγεν, εἶναι ῥ' ἀκολουθῆ τις τὴν γνώμην πολλῶν πεπαιδευμένων, παρὰ ἐνὸς μόνου, ὃς τις ἐνδέχεται εὐκόλως ῥ' ἀπατηθῇ.*

Βλέπων τοὺς Ῥωμαίους, ὅτι ἤθελον νὰ ἐγείρῳσιν εἰς αὐτὸν ναοὺς καὶ βωμοὺς, ἐμπόδισεν αὐτοὺς, λέγων: *Ἡ ἀρετὴ μόνη ἐξομοιοῖ τὸν ἀνθρώπον μὲ τὸν Θεόν· τοῦ δικαίου βασιλέως ὅλον τὸ βασίλειον εἶναι ραὸς, ἱερεῖς δὲ καὶ ὑπηρέται οἱ καλοὶ πολῖται.*

ΠΑΛΑΙΟΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΙ ΗΘΙΚΟΛΟΓΟΙ.

Οἱ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας ἡρῶν εἶναι πάντες ἠθικολόγοι κατὰ τὴν θεῖαν ἠθικὴν τοῦ Εὐαγγελίου. Ἡ ζωὴ καὶ τὰ συγγράμματα αὐ-